

Ordinoesviu

Entrevista a Joan Martínez Benazet / pàg.3

«S'ha fet una gestió sanitària, i no política, de la crisi»

6 pàg.

El Comú activa les mesures preventives

8 pàg.

Veü a l'hostaleria

10 pàg.

Professionals en primera línia

ESPECIAL

Covid-19

La dinamització de la parròquia deixa de ser una prioritat per passar a ser una mesura d'urgència per atenuar les conseqüències econòmiques i socials de la pandèmia. Ens hem de preparar per a l'afectació que la Covid-19 tindrà en el teixit empresarial, especialment en el sector dels hotelers i restauradors, que són al capdavant dels atractius de la nostra parròquia. Caldrà donar un impuls i oferir el suport que sigui necessari per reactivar el sector privat i desenvolupar un pla d'acció conjunt.

**Caldrà donar un impuls al sector privat
per reactivar l'economia i treballar plegats
per no perdre atractiu.
Garantir la seguretat ciutadana i el compliment
de les mesures sanitàries serà una condició
sine qua non per reobrir.**

Un altre element ineludible al qual haurem de fer front serà el compromís de corresponsabilitat amb l'Estat. En aquest sentit, el Comú d'Ordino farà una aportació al Govern per ajudar a pal·liar les despeses originades arran de la situació que estem vivint. La prioritat serà garantir l'estabilitat sense renunciar a les millores i les necessitats de la parròquia. Es revisaran les inversions i es mantindran les que es considerin imprescindibles, ja que en cap cas volem deixar de ser competitius i atractius. És una tasca per a la qual majoria i minoria sumarem tots els esforços amb la voluntat de superar les diferències per treballar des de la unió.

Finalment, garantir la seguretat ciutadana i el compliment de totes les mesures sanitàries serà una condició *sine qua non* per reprendre tots els serveis comunals. Adaptarem els equips i posarem els protocols i recursos necessaris per donar la màxima confiança. Hem demostrat que som una societat madura, amb consciència individual i col·lectiva, ens hem mostrat solidaris i hem sabut mantenir-nos fermes. Per tot això vull agrair l'esforç de tothom i encoratjar-vos a mirar endavant amb fortalesa i a fer d'aquest moment de crisi una oportunitat per a la nostra parròquia.

J . M A R T Í N E Z B E N A Z E T

Entrevista

- Com li canvia la vida, la Covid-19?

Jo ja era una persona molt ocupada i amb l'agenda atapeïda al Ministeri de Salut, amb canvis i reformes que m'ocupaven molta energia i molt de temps, però era l'objectiu. Pel fet de ser metge i conèixer molt bé el sistema sanitari andorrà, calia tirar endavant la reforma sanitària, impulsar la història clínica compartida, la cartera de serveis, la llei d'infermeria, etc., però és clar, amb la Covid-19 la dedicació ha estat de matins, tardes, nits i caps de setmana. Mai no m'hauria imaginat que als seixanta-cinc anys tindria aquesta capacitat de treballar tantes hores seguides. Em consta que el metge referent ha estat molt útil en la gestió de la crisi. Per sort hem rebaixat la pressió després de tenir controlada la pandèmia i ha desaparegut l'angoixa, per tant podem dir que ara el ritme és menys intens.

- Quin ha estat el moment més crític de la pandèmia i per què?

Els moments més difícils van ser quan la corba pujava, s'incrementava el nombre de pacients a l'UCI i vèiem com es col·lapsaven les UCIs dels països veïns. Vèiem que la malaltia ens podia afectar molt intensament, perquè som una població molt concentrada que rep moltes visites de fora, i molts venien de les vacances de febrer. El tancament va generar molta tensió, perquè era una decisió molt transcendent.

Fotografies J.M. Benazet: CARLES ESTEVE / SFG

- Ha tingut doble responsabilitat com a metge i com a ministre?

És evident que tota la vida dedicada a la medicina, i concretament a la pneumologia, m'ha permès tenir un coneixement que potser un altre no hauria tingut. En qualsevol cas, no s'ha fet una gestió política de la crisi, sinó sanitària, que és el que tocava. No s'ha pretès treure'n rèdit polític. Des de la grip del 1918 ha estat la crisi sanitària més important dels últims temps. Quan vam veure que no col·lapsaríem, vam respirar.

- I quines afectacions es poden esperar en comunitats petites com l'ordinenca?

A Andorra ja som una comunitat petita, però Ordino és un model que ens fa menys vulnerables en una crisi com aquesta. Com més concentrada està la població en nuclis urbans, més circula el virus. És evident que és un avantatge viure en una comunitat petita en una pandèmia com aquesta. Quan es van començar a permetre les activitats de lleure a mitjan abril i a donar més temps per passejar, estàvem molt més tranquils en parròquies com la nostra, on hi ha més metres quadrats per habitant.

- Què li ha pesat més els últims mesos, la popularitat o la responsabilitat?

No hi he ni pensat, en la popularitat. M'ha preocupat la responsabilitat de gestionar una crisi tan difícil i agressiva amb el poc coneixement que hi ha sobre la malaltia i veient com es comportava en els països veïns i a tot Europa. A més, hi ha un fenomen que no hem valorat i és que no sols hi ha gent afectada de la Covid-19 sinó també d'altres malalties, i no han pogut ser prou ben ateses. Sens dubte, sortir cada dia a la televisió m'ha fet popular d'una manera no volguda, i estar malalt i confinat a casa, encara més. Era important mantenir tothom molt ben informat i explicar la gravetat del que estava passant amb un missatge de tranquil·litat i confiança. L'aparició del gat va ser com trencar la imatge més seriosa que tenim dels polítics.

La Covid-19 ens ha portat a una reflexió més profunda sobre la necessitat de viure en harmonia amb la natura, inherent als ciutadans d'Ordino, amb iniciatives com la Reserva de la Biosfera

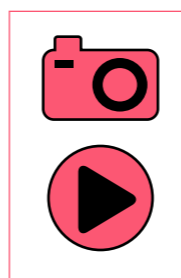
- Quina lectura positiva i quin missatge donaria als habitants del seu poble?

La lectura positiva i el missatge per a tothom i per al poble que estimo és «virtus unita fortior», junts som molt forts. No podem calcular el mal que podia haver fet aquesta pandèmia. La segona lectura és que ens ha donat una lliçó d'humilitat a tots. L'home que se sentia totpoderós es fa molt petit davant un virus. Ens ha portat a una reflexió més profunda sobre el nostre estil de vida i la preservació del planeta, una vocació inherent als ciutadans d'Ordino, amb un creixement sostingut i iniciatives com la Reserva de la Biosfera. Per a nosaltres és molt important la relació amb el paisatge, i per això hem d'estar en harmonia amb la natura. Una pandèmia com aquesta ens ha de fer reflexionar encara més sobre com en som de petitets i que grans que ens creiem. Som molt fràgils.

Un Sant Jordi confinat

La campanya **#EnclauDeRosa** va tenir una alta participació de veïns, que van engalanar els balcons i van compartir il·lustracions, manualitats i poesies a les xarxes socials.

A l'esquerra, M. Àngels de Celis, al seu balcó, mostra el dibuix de Sant Jordi.

Els veïns van guarnir amb originalitat façanes i balcons. A baix, Lurdes Riba amb un ram de roses.

Les mesures de la Covid-19

1

VIA PÚBLICA

El tancament de parcs infantils i berenadors, l'obertura de barreres als aparcaments, la circulació reduïda del bus parroquial i la intensificació en els treballs d'higiene a la via pública van ser les primeres mesures que es van prendre.

2

ACORDS ECONÒMICS

L'aturada dels serveis va comportar la suspensió immediata de les facturacions, la compensació dels pagaments per avançat, en el cas de no continuïtat, i la modificació del calendari fiscal, entre d'altres.

3

ATENCIÓ TELEFÒNICA PERMANENT

Atenció Ciutadana i Benestar Social han atès la ciutadania les 24 hores del dia per respondre qualsevol dubte o necessitat. El Servei de Tràmits, en horari de 8 a 14 h, ha estat també operatiu al servei de la població.

J. ÀNGEL MORTÉS CÒNSOL MAJOR

Les decisions i els acords s'han pres amb la màxima celeritat per afrontar una situació de crisi sense precedents. La Junta de Govern ha prioritzat la salut de les persones i ha pres mesures per pal·liar les conseqüències laborals, econòmiques i socials de la pandèmia en les famílies de la parròquia.

A més del seguiment de la població de risc, la gent més vulnerable i les persones grans, Benestar Social va aplicar de manera immediata la suspensió de les facturacions dels serveis aturats com a conseqüència del tancament obligatori dels equipaments comunals, inclòs el tancament al públic de l'edifici administratiu. L'ajornament del pagament d'impostos i taxes es va concretar en la modificació del calendari fiscal, aprovada per Consell de Comú el 30 d'abril.

Les dues primeres setmanes de confinament, el Comú d'Ordino va atendre tres-centes trucades per donar assistència domiciliària i facilitar informació sobre algun tràmit o sobre la necessitat de contactar amb diferents departaments del Comú. El telèfon d'Atenció Ciutadana (163), que s'acostuma a reservar per a incidències a la via pública, ha estat el número més sol·licitat, amb consultes de tot tipus, des del confinament fins a la confecció de mascaretes.

La salut de les persones, amb el col·lectiu de la gent gran al capdavant com a població de risc, ha estat la nostra prioritat.

Les dues primeres setmanes es van atendre tres-centes trucades des d'Atenció Ciutadana, Benestar Social i Tràmits.

Ve u a l'hostaleria

No hi són tots, però són quatre veus que expressen les inquietuds del sector de l'hostaleria davant el tancament obligat dels establiments des de mitjan març. Hotels, bars i restaurants que han hagut de presentar ERTOS i afrontar el futur a curt termini amb optimisme, però amb incertesa.

JOSEP M. RIBA
HOTEL COMA

Hotel i Restaurant Coma - Bar Restaurant Topic, Ordino

Amb una plantilla de quaranta persones, Josep M. Riba es mostra escèptic: «Anem dibuixant el dia a dia i engegarem tan aviat com puguem, però ja veurem què ens trobarem. Potser ampliar les terrasses seria una opció».

Tot i la incertesa, celebra haver vist baixar els cabirols als prats i proposa una reflexió sobre l'estil de vida.

ANTONI FILLET
LA NEU

Apartaments i Restaurant Braseria, Llorts

Esperen l'obertura de les fronteres i l'arribada de turistes per poder obrir el restaurant, un servei que donen amb nou persones de plantilla. Tenen molt client del país, però no n'hi ha prou i depenen del turista.

«Al centre d'Ordino encara hi ha més gent, però aquí on som no, estem de pas. Confiem a reobrir per Sant Joan i salvar el juliol i l'agost».

EVA GARCIA
HOTEL SANTA BÀRBARA

Hotel Santa Bàrbara i Bar Restaurant Quim, Ordino

L'Eva Garcia afronta la reobertura amb menys hores i adaptant el servei en funció de la demanda, en principi matins i migdies. Amb una plantilla de tres persones a l'hotel i dues al bar, de moment només es planteja reobrir l'hotel, on podria complir més fàcilment les normes de seguretat.

CRISTINA PEUS
EL TRAGUET I MÉS ...

Bar Restaurant

Amb una plantilla de quatre persones, la Cristina Peus confia a estar funcionant al juny, després de conèixer els protocols. Les dimensions del local són el seu principal entrebanc, per això preparen una tornada amb empenta: «Ho donarem tot. Farem una aposta per ampliar horaris, oferir servei de menjar per emportar i ampliar l'aforament a la terrassa».

BENESTAR SOCIAL

A la parròquia hi viuen sis-centes persones més grans de seixanta-cinc anys

Escolta activa a la gent gran

El lliurament a domicili de medicaments, aliments i productes de primera necessitat ha estat un continu des que es va declarar la crisi sanitària i es va demanar el confinament a tota la població. La gent gran, sempre present en les polítiques comunals, ha estat la prioritat número u, com a població de risc que és, en la gestió d'aquesta crisi. El treball coordinat amb el jovent voluntari i l'AGGO ha permès portar a terme les tasques assistencials.

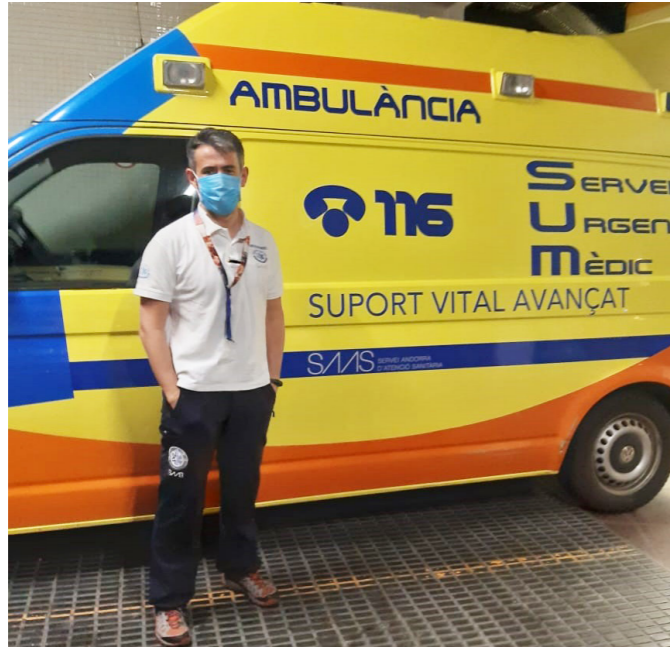
Benestar Social va posar en marxa un servei telefònic d'atenció les 24 hores. Un telèfon d'escolta activa que no ha servit només per cobrir les necessitats essencials de les persones, sinó que també ha donat suport moral i ha ajudat a la gestió emocional de la nova situació als padrins i padrines d'Ordino. I és que des de la Casa Pairal s'ha fet un seguiment diari per compartir hàbits i rutines. A la nostra parròquia hi ha sis-centes persones més grans de seixanta-cinc anys, si bé moltes viuen acompanyades i tenen un estat de salut envejable. La manca de relacions i la vida sedentària han estat els principals enemics del confinament.

Per a la celebració de Sant Jordi #EnclauDeRosa, la major part de padrines es van animar a fer manualitats, il·lustracions i pastissos. A més a més, el departament de Benestar Social i la cònsol menor, Eva Choy, les van obsequiar amb una seixantena de roses de sucre, fetes per l'Alda Babi.

[VEGEU EL VÍDEO](#)

Professionals en primera línia

Ò S C A R M O R E N O

En vint anys de professió, l'Òscar no havia vist mai una situació com aquesta. Per l'Ebola es va activar un protocol, però res de comparable. Com a sanitari, el protocol és molt estricte. «Les sortides no són tan àgils perquè necessitem més temps per vestir-nos. És feixuc i hi ha cansament psicològic entre alguns companys, com és natural. Segueixo atent, però visc sense por».

MEMBRE DEL SERVEI D'URGÈNCIES MÈDIQUES

M O N T S E G R A U

RNA no ha deixat d'emetre ni un directe de l'*Ara i Aquí*. Al capdavant hi ha estat la periodista Montse Grau. La desinfecció del teclat, el telèfon i l'ús intransferible d'equips (auriculars, micros...) s'han integrat al seu dia a dia. Amb l'estudi buit, parlar amb tots els convidats per telèfon ha fet perdre complicitat i aquella informació que aporta la comunicació no verbal amb els entrevistats, però se n'ha sortit molt bé. «Hem volgut transmetre la situació sense alarmismes, per això hem seguit fent les seccions de tots els col·laboradors».

LOCUTORA, EDITORA I CAP DE CONTINGUTS RNA

G O N Z A L O À L V A R E Z

Els comerços d'alimentació del poble han obert la persiana cada dia. «El primer cap de setmana del decret hi va haver pànic general i va venir molta gent. Després s'ha anat normalitzant», explica el carnisser. La manera de comprar ha canviat i s'han multiplicat les comandes telefòniques. Dins el local es despatxa un sol client, i l'ús de mascareta, guants i gel han estat les precaucions que s'han adoptat.

LA CARNISSERIA DE GONZALO

Esport amb disciplina marcial

REGINA LLORENS

Esport i disciplina han anat sempre de bracet, i el confinament ha demostrat fins a quin punt. En són un bon exemple les classes dirigides de la Regina Llorens, responsable d'activitats del CEO. Amb més de trenta anys de professió, no s'hauria imaginat mai que faria classes des del saló de casa. Classes diàries en obert a Instagram que es poden seguir en diferit a YouTube.

INTERVAL CARDIO, BODY BALANCE, PILATES, CORE...

XAVIER HERVER

Classes virtuals diàries per a una vuitantena d'infants i joves que s'han resistit a prescindir dels coneixements del seu *sensei* durant el confinament. Herver ha encaixat la situació amb esperit marcial, «sóc un home de reptes, i en aquesta situació, tot i ser complicada, he mantingut la mateixa il·lusió cada dia». Competicions virtuals i una màster de body combat oberta a tothom han estat algunes de les iniciatives del Club, que tampoc ha oblidat aquells alumnes que hauran de canviar de cinturó i podran fer el seu examen en línia.

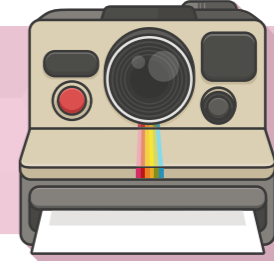
CLUB DE KARATE XAVIER HERVER

RAÚL MARTÍN

També amb esperit marcial i dedicació ha treballat Sifu Lowfu (Raúl Martín) al Club de Kung-Fu Taitxí, amb programes adaptats per nivells que s'han enviat als alumnes, en paral·lel a les classes virtuals per als infants de la parròquia. Als pares també se'ls ha enviat material per iniciar-se en el món del kungfu i la meditació, que ha estat molt ben rebut en ple confinament per trobar l'equilibri entre cos, ment i esperit en moments difícils.

CLUB KUNG-FU TAITXÍ

#ordinoesquedaacasa

Compartir el confinament en imatges a la xarxa social Instagram per entretenir i motivar la participació ciutadana va ser la primera iniciativa proposada per conviure amb una nova quotidianitat.

La xarxa va recollir cent vint imatges i el jurat en va preseleccionar vint, d'on van sortir les guanyadores.

1r premi CAROL BAEZA
2n premi DANI CATALÁN
3r premi ISABEL VILA

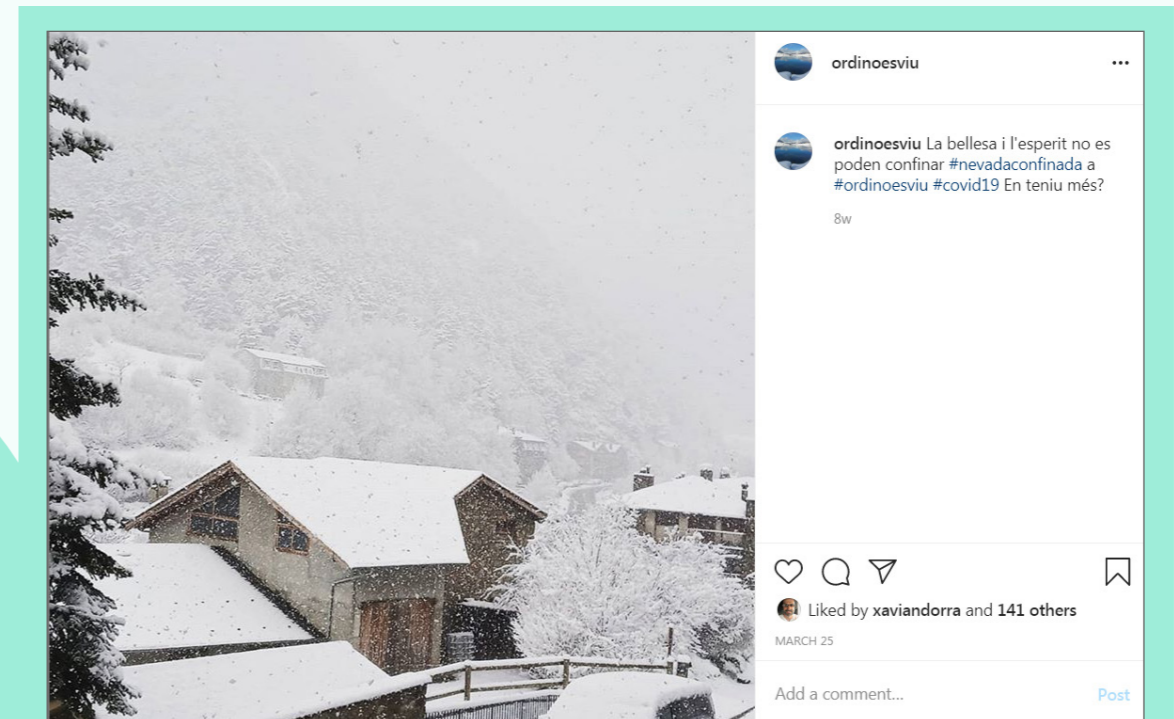

Ordino a les xarxes

Les XXSS d'Ordino és viu han sigut un dels principals canals per no perdre el contacte amb els habitants de la parròquia.

Instagram

Facebook

Viu Ordino
Publicat per Elena Sánchez [?] · 24 d'abril ·

Gràcies Alda, Joel i a tots els voluntaris, per la vostra feina a #ordinoesviu. Ahir amb dolç extra en forma de rosa per a les padrines #santjord2020 #covid19 #quedatadacasa

1364 Persones d'abast

102 Reactions, Comments & Shares

81 M'agrada	53 On Post	28 On Shares
8 M'encanta	6 On Post	2 On Shares
1 Em sorprèn	0 On Post	1 On Shares
7 Comentaris	7 On Post	0 On Shares
5 Comparticions	5 On Post	0 On Shares

445 Clics de publicació

279 Visualitzacions de fotos	0 Clics a l'enllaç	166 Other Clicks
------------------------------	--------------------	------------------

CONTESTACIÓ NEGATIVA

1 Amaga la publicació	0 Hide All Posts
0 Notifica com a spam	0 Ja no m'agrada la pàgina

Reported stats may be delayed from what appears on posts

Get More Likes, Comments and Shares
When you boost this post, you'll show it to more people.

1364 People Reached **547** Engagements [Promociona la publicació](#)

3 comentaris 5 comparticions

Viu Ordino
Publicat per Elena Sánchez [?] · Data i hora: 10 de maig 13:10 ·

Agraïments a tots els voluntaris de l'Stop Lab #ordinoesviu i a tota la població per participar en el text d'anticossos. Amb 3.943 mostres ja fetes #covid19 #quedatadacasa

998 Persones d'abast

96 Reactions, Comments & Shares

78 M'agrada	71 On Post	7 On Shares
11 M'encanta	11 On Post	0 On Shares
5 Comentaris	5 On Post	0 On Shares
2 Comparticions	2 On Post	0 On Shares

200 Clics de publicació

86 Visualitzacions de fotos	0 Clics a l'enllaç	114 Other Clicks
-----------------------------	--------------------	------------------

CONTESTACIÓ NEGATIVA

1 Amaga la publicació	0 Hide All Posts
0 Notifica com a spam	0 Ja no m'agrada la pàgina

Reported stats may be delayed from what appears on posts

Get More Likes, Comments and Shares
When you boost this post, you'll show it to more people.

998 People Reached **296** Engagements [Promociona la publicació](#)

Carne Sebastià, Astrid Sinfreu i 79 persones més · 5 comentaris 2 comparticions

Viu Ordino
Publicat per Elena Sánchez [?] · Data i hora: 22 de maig 11:19 ·

Seguim cuidant als temporers a #ordinoesviu. Benestar Social i el Servei de Circulació s'ocupen de coordinar l'atenció al col·lectiu. #covid19 #quedatadacasa

1021 Persones d'abast

68 Reactions, Comments & Shares

51 M'agrada	23 On Post	28 On Shares
9 M'encanta	5 On Post	4 On Shares
3 Comentaris	0 On Post	3 On Shares
5 Comparticions	5 On Post	0 On Shares

77 Clics de publicació

34 Visualitzacions de fotos	0 Clics a l'enllaç	43 Other Clicks
-----------------------------	--------------------	-----------------

CONTESTACIÓ NEGATIVA

1 Amaga la publicació	0 Hide All Posts
0 Notifica com a spam	0 Ja no m'agrada la pàgina

Reported stats may be delayed from what appears on posts

Twitter

Ordino és Viu

4.172 Tuits

Ordino és Viu @Ordinoesviu · 8 d'abr.
La Pilar Escarp és una de les persones de l'equip de serveis públics que treballa per tothom als carrers d' #ordinoesviu #covid19 #quedatcasa

2 5 36

4 11 53

Ordino és Viu

El Roger Bartumeu ha lliurat 24 pantalles facials de protecció impreses per ell a l'Escola bressol, en el primer dia de servei. #ordinoesviu #covid19 #quedatcasa

12:20 p. m. · 19 de maig de 2020 · Twitter for Android

Mostra l'activitat del tuit

11 Retuits 53 Agradaments

Meri Fabrega @... · 19 de maig

En resposta a @Ordinoesviu
Bravo Roger ets un crack! 🙌👏👏👏
@RogerBartu

Roger @Roger... · 19 de maig

Un plaer!!

1 1 4

Berna Coma @... · 19 de maig

8 33

Ordino és Viu

A #ordinoesviu ja treballem per habilitar el pàrquing de Prat de Call com a punt d'extracció del test immunològic que es farà a la població. #covid19 #quedatcasa

12:10 p. m. · 20 d'abr. de 2020 · Twitter for Android

Mostra l'activitat del tuit

8 Retuits 33 Agradaments